YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kolmas jaosto)

26 päivänä syyskuuta 2000 *

Asiassa T-80/97,

Starway SA, kotipaikka Luynes (Ranska), edustajinaan asianajajat J.-F. Bellis ja P. De Baere, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto L. Lorang, 3 rue de la Chapelle,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään aluksi oikeudellisen yksikön virkamiehet R. Torrent ja A. Tanca ja sittemmin R. Torrent ja S. Marquardt, avustajanaan barrister P. Bentley, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja A. Morbilli, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jota tukee

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies N. Khan, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

väliintulijana,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa asetuksella (ETY) N:o 2474/93 käyttöön otetun lopullisen polkumyyntitullin laajentamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin oleviin tiettyihin polkupyörän osiin, ja laajennetun tullin kantamisesta asetuksen (EY) N:o 703/96 mukaisesti kirjatulta tällaiselta tuonnilta 10 päivänä tammikuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 71/97 (EYVL L 16, s. 55; oikaisu EYVL L 95, s. 30) 2 artiklan,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit V. Tiili, J. Azizi, M. Jaeger ja P. Mengozzi,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies B. Pastor,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.10.1999 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat

1 Polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 (EYVL L 56 s. 1; jäljempänä perusasetus) 13 artiklan 1 kohdan nojalla kyseisen asetuksen perusteella käyttöön otetut polkumyyntitullit voidaan laajentaa koskemaan samankaltaisten tuotteiden tai näiden tuotteiden osien kolmannesta maasta tulevaa tuontia, jos voimassa olevia toimenpiteitä kierretään. Saman artiklan 2 kohdan mukaan "kokoonpanotoiminnan yhteisössä tai kolmannessa maassa katsotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä, jos

a) toiminta on alkanut tai huomattavasti lisääntynyt polkumyyntitutkimuksen vireillepanosta alkaen tai juuri ennen sitä ja jos kyseessä olevat osat tulevat maasta, johon sovelletaan toimenpiteitä,

b) osat muodostavat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta; kiertämistä ei missään tapauksessa katsota tapahtuvan, jos kokoonpanossa tai valmistuksessa käytettävien osien arvonlisäys on enemmän kuin 25 prosenttia valmistuskustannuksista, ja

c) tullin korjaavat vaikutukset kumoutuvat samankaltaisen kokoonpannun tuotteen hintojen ja/tai määrien osalta, ja jos on todisteita polkumyynnistä verrattuna samankaltaisten tuotteiden aikaisemmin määritettyihin normaaliarvoihin".

2 Edellä mainitun artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tuotteita ei pidä kirjata 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti, eikä niihin saa soveltaa toimenpiteitä, jos ne on varustettu tulliviranomaisten todistuksella, jossa vahvistetaan, että tavaroiden tuonti ei ole kiertämistä. Nämä todistukset voidaan antaa tuojille kirjallisesta hakemuksesta komission päätöksellä annetun valtuutuksen mukaisesti, kun neuvoa-antavaa komiteaa on kuultu, tai neuvoston päätöksellä, jolla toimenpiteet otetaan käyttöön. Todistukset ovat voimassa niissä mainitun ajan ja niissä mainittujen edellytysten mukaisesti."

3 Perusasetuksen 13 artiklan 5 kohdan mukaan "mikään tämän artiklan säännös ei ole esteenä tulleista voimassa olevien säännösten tavanomaiselle soveltamiselle".

4 Saman asetuksen 14 artiklan 3 kohdassa säädetään, että "erityissäännökset koskien erityisesti alkuperän käsitteen yleistä määrittelyä, kuten säädetään neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92, voidaan hyväksyä tämän asetuksen mukaisesti".

5 Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302 s. 1) 26 artiklan 1 kohdan mukaan "tullilainsäädännössä tai muussa yhteisön erityislainsäädännössä voidaan säätää, että tavaroiden alkuperä on todistettava esittämällä asiakirja".

6 Kantaja on yhtiö, joka valmistaa ja myy polkupyöriä ja jonka kotipaikka on ollut vuodesta 1985 lähtien Luynesissa, Ranskassa. Vuonna 1992 kantajayhtiö siirtyi China Bicycles Company -konserniin (jäljempänä CBC) kuuluville yhtiöille, joilla on tuotantoyksiköitä Kiinan kansantasavallassa. Kaksi CBC:n yhtiötä, joiden kotipaikka on Hongkongissa, eli Hongkong (Link) Bicycles Ltd ja Regal International Development Co. Ltd, osallistuvat kantajan ostamien polkupyörän osien laskutukseen.

7 Neuvosto antoi 8.9.1993 asetuksen N:o 2474/93 lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa yhteisöön ja väliaikaisen polkumyyntitullin lopullisesta kantamisesta (EYVL L 228, s. 1; jäljempänä alkuperäinen asetus).

8 European Bicycle Manufacturers Associationin (Euroopan polkupyöränvalmistajien yhdistys) kantelun perusteella komissio antoi 18.4.1996 asetuksen N:o 703/96 Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa alkuperäisellä asetuksella käyttöönotettujen polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden kiertämistä Euroopan yhteisössä suoritettavilla kokoonpanotoimilla koskevan tutkimuksen aloittamisesta (EYVL L 98, s. 3; jäljempänä tutkimuksen aloittamista koskeva asetus). Tämä asetus tuli voimaan 20.4.1996. Siinä mainittu tutkimus kohdistui ajanjaksoon 1.4.1995—31.3.1996.

9 Tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen 1 artiklan mukaan tämä tutkimus, joka aloitettiin perusasetuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti, koski CN-

koodeihin 8714 91 10—8714 99 90 kuuluvien, Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien ja yhteisössä harjoitettavaan polkupyörien kokoonpanotoimintaan käytettävien polkupyörän osien tuontia.

10 Saman asetuksen 2 artiklassa säädetään, että "tulliviranomaiset velvoitetaan asetuksen (EY) N:o 384/96 14 artiklan 5 kohdan perusteella toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet CN-koodeihin 8714 91 10, 8714 91 30, 8714 92 10 ja 8714 93 10 kuuluvien polkupyörän runkojen, etuhaarukoiden, vanteiden ja napojen tuonnin kirjaamiseksi sen varmistamiseksi, että jos Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuontiin sovellettavat polkumyyntitullit laajennettaisiin koskemaan myös tätä ensin mainittua tuontia, nämä tullit voitaisiin kantaa kirjaamispäivästä alkaen". Tuossa kohdassa säädetään niin ikään, että "tuotteita ei kirjata, jos niiden mukana on [perusasetuksen] 13 artiklan 4 kohdan mukaisesti annettu tullitodistus".

11 Tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa: "Asianomaisten osapuolten on ilmoittauduttava, esitettävä kantansa kirjallisesti, toimitettava tiedot ja pyydettävä saada tulla komission kuulemiksi 37 päivän kuluessa tämän asetuksen toimittamisesta Kiinan kansantasavallan viranomaisille, jotta kyseiset kannat ja tiedot voidaan ottaa huomioon tutkimuksessa. Tämän asetuksen toimittamisen Kiinan kansantasavallan viranomaisille katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä — — ." Asetus julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 19.4.1996, joten määräaika päättyi 29.5.1996.

12 Kyseisen asetuksen kahdeksannessa perustelukappaleessa otsikon "Kyselylomakkeet" alla mainitaan, että "saadakseen tutkimuksensa kannalta välttämättöminä pitämiään tietoja komissio lähettää kyselylomakkeet — — polkupyörien kokoonpanoa harjoittaville [kantelussa mainituille] yrityksille yhteisössä" ja että "yhteisön tuottajia voidaan tarvittaessa pyytää toimittamaan asiaan liittyviä tietoja".

13 Tämän tutkimuksen aloittamisen seurauksena komissio lähetti eräille yhtiöille, joita asia koskee, kantaja mukaan luettuna, kyselylomakkeen, jonka kantaja täytti ja palautti.

14 Komissio ilmoitti 8.7.1996 päivätyllä kirjeellä kantajan asiamiehelle aikomuksestaan suorittaa edellä mainitun tutkimuksen puitteissa tarkastus yhtiön pääkonttorissa Luynesissa. Tässä kirjeessä oli luettelo asiakirjoista, jotka kantajaa pyydettiin asettamaan komission virkamiesten saataville tämän tarkastuksen ajaksi. Kirjeessä mainittiin niin ikään, että tarkastuksen kuluessa saatettaisiin esittää muita kysymyksiä tai pyytää muita asiakirjoja.

15 Tarkastus suoritettiin 10.—12.7.1996.

16 Komissio pyysi 4.9.1996 päivätyllä kirjeellä kantajaa selventämään eräitä tutkimuksen kannalta välttämättömiä seikkoja.

17 Komissio lähetti 30.10.1996 kantajalle tiedoksiantokirjeen (disclosure document), jossa se ilmoitti aikomuksestaan esittää Kiinan kansantasavallasta peräisin oleviin polkupyöriin sovellettavan polkumyyntitullin laajentamista tuosta maasta peräisin olevien tiettyjen polkupyörän osien tuontiin. Perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan b alakohdassa esitetyn edellytyksen suhteen, jonka mukaan polkumyyntitullia kierretään, jos tuodut osat muodostavat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, tämä kirje sisälsi seuraavat kohdat:

> "Starwayn ja erään toisen kokoonpanijan, jolla oli Kiinassa sama osien toimittaja, osalta on selvitetty, että kaikki tuodut osat olivat Kiinasta lähetettyjä. Tutkimus on myös osoittanut, että siinä vähäisessä määrin kuin nämä kokoonpanijat käyttivät polkupyörien kokoamisessa osia, joita ei ollut tuotu

Kiinasta, ne käyttivät Euroopasta peräisin olevia osia. Joidenkin tuotujen osien osalta nämä kokoonpanijat esittivät tullille kiinalaiset alkuperätodistukset (A-lomake) saadakseen hyväkseen GSP:n soveltamisalaan kuuluviin tavaroihin sovellettavan etuuskohtelun, kun taas muiden osien ilmoitettiin olevan muuta kuin kiinalaista alkuperää ja näin ollen ne kuuluivat tavanomaisen kolmansia maita koskevan tullin soveltamisalaan.

Paikan päällä suoritetun tutkimuksen kuluessa tutkijat pyysivät näitä yhtiöitä esittämään asiakirjat, jotka todistavat käytettyjen osien alkuperän olevan Kiina, Euroopan yhteisö tai muu maa. Yhtiöt kykenivät osoittamaan yhteisössä ostettujen osien alkuperän olevan Euroopan yhteisö mutta ne eivät voineet todistaa, että kaikki Kiinasta lähetetyt osat olivat muuta kuin kiinalaista alkuperää.

Tämän seurauksena komission yksiköt tulivat Starwayta ja erästä toista kokoonpanijaa koskien johtopäätökseen, että kaikki tuodut osat, jotka oli lähetetty Kiinasta, olivat kiinalaista alkuperää ja että näissä olosuhteissa kiinalaisten osien määrä edusti yli 60:tä prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta.

Tätä johtopäätöstä vahvistavat todisteet, jotka ovat tulleet ilmi kolmen muun yhtiön osalta: yhtiöt toivat kokonaisia polkupyöriä, jotka koostuivat osista, joiden ilmoitettiin olevan 100-prosenttisesti kiinalaisia. Kaksi yhtiöistä jopa esitti tuonnin yhteydessä A-lomakkeet (osoittaen tavaroiden kiinalaisen alkuperän), jotka koskivat kaikkia kokoonpanoon tarkoitettuja polkupyörän osia. Kaikki tämä luo riittävän epäilyksen Starwayn ja toisen aiemmin mainitun kokoonpanijan ilmoittamien tuotteiden muun kuin kiinalaisen alkuperän suhteen."

18 Kantaja vastasi 7.11.1996 päivätyllä kirjeellä. Se kiisti, että komission virkamiehet olivat pyytäneet paikan päällä suoritetussa tutkimuksessa todisteita tuotujen polkupyörän osien alkuperästä. Kantaja korosti niin ikään, että komission 8.7.1996 päivätystä kirjeestä (ks. edellä 14 kohta) ei ilmennyt, että se etsi

todisteita tuotujen tavaroiden alkuperästä. Kantaja väitti, että mikäli tiedoksiantokirjeessä esitetty näkemys pitäisi paikkansa, komission olisi tullut perusasetuksen 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilmoittaa sille tiettyjen todisteiden ja tietojen hylkäämisestä ja perustella tämä hylkääminen.

19 Kantajan edustajat luovuttivat 8.11.1996 tapaamisessaan komission virkamiesten kanssa heille kopiot tavarantoimittajien todistuksista.

20 Komission virkamiehet esittivät kantansa kantajan tiedoksiantokirjettä koskeneisiin väitteisiin 12.11.1996 päivätyllä kirjeellä. He katsoivat jo pyytäneensä kyseessä olevien polkupyörän osien alkuperää koskevia erityisiä tietoja mutta ilmoittivat olevansa valmiita sallimaan kantajan todistaa kysymyksessä olevien osien alkuperän toimittamalla paikan päällä uuden tarkastuksen. He pyysivät toimittamaan tätä toista tarkastusta varten 25.11.1996 kello 17:ään mennessä toisaalta tuotujen osien alkuperätodistukset ja toisaalta sellaiset täydelliset asiakirjatodisteet niiden kuljettamisesta alkuperämaasta Kiinan kansantasavaltaan, jotta näiden osien ostot voidaan yhdistää niiden lähettämiseen yhteisöön. Komission virkamiehet kiistivät lisäksi 8.11.1996 pidetyssä tapaamisessa luovutettujen tavarantoimittajien todistusten näyttöarvon.

21 Kantaja kiisti 13.11.1996 päivätyllä kirjeellä komission 12.11.1996 päivätyssä kirjeessä esitetyt väitteet, joiden mukaan oli mahdotonta nähdä yhteyttä tavarantoimittajien todistusten ja tuotujen osien välillä. Kantaja totesi niin ikään, että se oli ilmoittanut olleensa valmis selittämään paikan päällä tehdyn tarkastuksen aikana, kuinka tämä yhteys voitiin muodostaa CBC:n osaluettelon (Bills of materials) avulla, mutta että komission virkamiehet olivat nimenomaisesti kieltäytyneet ottamasta huomioon näitä asiakirjoja.

22 Komissio vahvisti 15.11.1996 päivätyllä kirjeellä sen 12.11.1996 päivättyyn kirjeeseen sisältyneet toista paikan päällä suoritettua tarkastusta koskeneet tiedot.

23 Kantaja tiedusteli komissiolta 20.11.1996 päivätyllä kirjeellä tämän toisen tarkastuksen tarkoitusta ja korosti, että eräät sen kohteena olleista asiakirjoista olivat saatavilla ainoastaan CBC:n pääkonttorissa Hongkongissa.

24 Komissio täsmensi 21.11.1996 päivätyllä kirjeellä, että toisen tarkastuksen tarkoituksena oli tutkia sen 12.11.1996 päivätyssä kirjeessä pyydettyä asiakirja-aineistoa. Se ilmoitti, että mikäli tätä asiakirja-aineistoa ei asetettaisi sen saataville kantajan konttorissa, tämän tulkittaisiin vaikeuttavan tutkimuksia perusasetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla merkittävällä tavalla.

25 Vastatakseen komission 12.11.1996 päivätyssä kirjeessään esittämään pyyntöön kantaja toimitti 25.11.1996 kello 16.45 komission toimipaikkaan kolme laatikkoa asiakirjoja, joiden tilavuus oli yhteensä noin yksi kuutiometri. Samana päivänä päivätyllä kirjeellä kantaja selvitti komission virkamiehille syyt, joiden vuoksi se ei voinut esittää alkuperätodistuksia, ja esitti kantansa tällaisten todistusten vaatimisen laillisuuteen käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

26 Toinen tarkastus kantajan pääkonttorissa alkoi 26.11.1996 aamulla ja päättyi 27.11.1996 kello 12.00.

27 Kantaja lähetti 2.12.1996 komissiolle eräitä tämän tarkastuksen yhteydessä pyydettyjä asiakirjoja, jotka eivät tuolloin olleet saatavilla yrityksen pääkonttorissa.

28 Komissio ilmoitti kantajalle 19.12.1996 päivätyllä kirjeellä johtopäätökset, jotka se tekisi toisen paikan päällä suoritetun tarkastuksen johdosta, sekä päätöksensä pitäytyä jo 30.10.1996 päivätyssä tiedoksiantokirjeessä esittämässään johtopäätöksessä.

29 Neuvosto antoi 10.1.1997 asetuksen N:o 71/97 Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa alkuperäisellä asetuksella käyttöön otetun lopullisen polkumyyntitullin laajentamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin oleviin tiettyihin polkupyörän osiin, ja laajennetun tullin kantamisesta tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen mukaisesti kirjatulta tällaiselta tuonnilta (EYVL L 16, s. 55; oikaisu EYVL L 95, s. 30; jäljempänä laajennusasetus). Tämä asetus tuli voimaan 19.1.1997.

30 Tämän asetuksen 2 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti Kiinan kansantasavallasta peräisin oleviin polkupyöriin sovellettava lopullinen polkumyyntitulli laajennetaan koskemaan eräitä tämän asetuksen 1 artiklassa määriteltyjä tästä maasta peräisin olevia olennaisia polkupyörän osia ja kannetaan tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen 2 artiklan ja perusasetuksen 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti kirjatulta tuonnilta.

31 Laajennusasetuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaan "Kiinan kansantasavallasta lähetettyjä olennaisia polkupyörän osia pidetään sieltä peräisin olevina, jollei yhteisössä voimassa olevien alkuperäsäännösten mukaisesti myönnetyn alkuperätodistuksen esittämisellä voida todistaa, että kyseiset osat ovat tietystä muusta maasta peräisin".

32 Saman artiklan 4 kohdassa todetaan, että "jollei toisin säädetä, voimassa olevia tulleja koskevia säännöksiä sovelletaan".

33 Laajennusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että komissio hyväksyy asetuksella "tarvittavat toimenpiteet sellaisen olennaisten polkupyörien osien tuonnin 2 artiklalla laajennetusta tullista vapauttamiseksi, jonka ei katsota olevan [alkuperäisellä asetuksella] käyttöön otetun polkumyyntitullin kiertämistä".

34 Laajennusasetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan komission asetuksessa tulee säätää erityisesti "sellaisten yritysten käyttämien olennaisten polkupyörän osien tuonnin tullista vapauttamisesta ja valvonnasta, joiden kokoonpanotoimissa ei kierretä tullia" sekä "säännöistä, jotka koskevat tällaisten vapautusten toimintaa asianomaisten tullisäännösten mukaisesti". Tämän artiklan 3 kohdan nojalla komission asetuksessa tulee säätää muiden säännösten ohella myös "sen tarkastelusta, onko edellytyksiä katsoa, että tuonti ei ole kiertämistä, erityisesti kun kyseessä ovat [osapuolten, joiden kokoonpanotoimien on todettu kiertävän tullia tutkimuksen aikana,] esittämät pyynnöt" sekä "tällaista tarkastelua koskevista tarvittavista menettelyistä".

35 Laajennusasetuksen 3 artiklan 4 kohdassa säädetään, että "suoritettuaan 3 kohdan mukaisen tarkastelun, — — ja kun se on perusteltua, komissio voi päättää antaa luvan vapauttaa kyseinen toimi 2 artiklassa säädettyjen toimenpiteiden laajentamisesta".

36 Laajennusasetuksen 3 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Komission asetuksen perusteella myönnettyjä vapautuksia sovelletaan takautuvasti tämän kiertämistä koskevan tutkimuksen vireillepanopäivästä, jos kyseinen osapuoli ilmoittautui tutkimuksen aikana. Muissa tapauksissa sitä sovelletaan takautuvasti lupaa koskevan pyynnön esittämispäivästä."

37 Laajennusasetuksen viidennessä perustelukappaleessa kantaja ja Moore Large & Co. (jäljempänä Moore Large), eräs kilpaileva yhtiö, mainitaan nimeltä yhtiöinä, jotka ovat ilmoittautuneet tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen mukaisessa määräajassa ja joilta komissio on saanut täytetyn kyselylomakkeen. Laajennusasetuksen kahdeksannen perustelukappaleen mukaan nämä kaksi yhtiötä eivät kuitenkaan ole pyytäneet todistuksia, joissa vahvistetaan, että tavaroiden tuonti ei ole polkumyyntitoimenpiteiden kiertämistä.

38 Lisäksi laajennusasetuksen kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan, että tutkimusajankohtana eräät viidennessä perustelukappaleessa mainituista kokoonpanijoista olivat tilanneet Kiinan kansantasavallassa sijaitsevilta tuottajilta lähes kokonaisia polkupyöriä osina toimitettuina. Näiden kokoonpanijoiden tavarantoimittajat olivat varmistaneet, että samalle kokoonpanijalle tarkoitetut osat olivat eri konteissa, lähetettiin eri päivinä ja joskus purettiin eri satamissa. Tällä tavalla vältettiin alkuperäisellä asetuksella käyttöön otetun polkumyyntitullin soveltaminen kyseisiin tuonteihin.

39 Saman perustelukappaleen mukaan yksi yrityksistä, joka yksilöitiin sittemmin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä Moore Largeksi, sovelsi tätä menettelyä noin 75 prosenttiin kaikista tutkimusajankohtana kokoonpanemistaan polkupyöristä. Tämä yritys kuitenkin muutti hankintatapaansa ja alkoi tutkimusajankohdan lopulla käyttää polkupyöriensä kokoonpanossa enemmän kuin 40 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta muita kuin Kiinan kansantasavallasta peräisin olevia osia, jotka se osti joko suoraan alkuperämaissa sijaitsevilta valmistajilta tai näiden valmistajien yhteisössä sijaitsevilta tytäryhtiöiltä.

40 Laajennusasetuksen 14. ja 15. perustelukappaleessa todetaan, että tutkimuksen aikana oli selvitetty eräiden lähes täydellisiä polkupyöräsarjoja tilanneiden kokoonpanijoiden osalta, että kaikki nämä osat olivat Kiinan kansantasavallasta lähetettyjä. Kaksi näistä kokoonpanijoista, jotka yksilöitiin sittemmin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä kantajaksi ja Moore Largeksi, väittivät, että enemmän kuin 40 prosenttia näiden sarjojen polkupyörien kokoonpanossa käytetyistä osista oli muista maista peräisin.

Huolimatta näille yrityksille annetusta lisäajasta, jonka kuluessa niiden piti esittää asianmukaiset asiakirjat, kuten alkuperätodistukset, tuottajien tavaralaskut ja kuljetusasiakirjat, nämä kaksi kokoonpanijaa eivät voineet esittää komissiolle riittäviä todisteita sen toteamiseksi, että kyseessä olevat osat olivat peräisin muusta maasta kuin Kiinan kansantasavallasta. Komissio päätteli näin ollen, että vastakkaisen näytön puuttuessa "kaikki [Kiinan kansantasavallasta] lähetetyt osat olivat [Kiinan kansantasavallasta] peräisin ja että näissä olosuhteissa vähintään 60 prosenttia näiden polkupyörien kokoonpanossa käytettyjen osien kokonaisarvosta oli [Kiinan kansantasavallasta] peräisin".

41 Laajennetusta tullista vapautumisen suhteen laajennusasetuksen 32. perustelukappaleessa todetaan, että polkumyyntitullia "ei ole aiheellista" laajentaa Moore Largen harjoittamiin tuonteihin edellä 39 kohdassa mainittujen syiden takia.

42 Komissio antoi 20.1.1997 asetuksen N:o 88/97 luvasta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen polkupyörien osien tuonnin vapauttamiseksi alkuperäisellä asetuksella käyttöön otetusta ja laajennusasetuksella laajennetusta polkumyyntitullista (EYVL L 17, s. 17; jäljempänä vapauttamisasetus).

43 Laajennusasetuksen ja erityisesti sen 3 artiklan nojalla vapauttamisasetuksessa annetaan laajennetusta tullista vapautumisen soveltamisalaa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä. Lisäksi vapauttamisasetuksen 12 artiklassa tietyt tuon asetuksen liitteessä II luetellut yhtiöt vapautetaan laajennetusta tullista taannehtivasti tutkimuksen aloittamisesta eli 20.4.1996 lähtien. Moore Large on näiden yhtiöiden joukossa mutta kantaja ei.

44 Kantaja esitti vapauttamisasetuksen nojalla laajennetusta tullista vapauttamista koskevan pyynnön 18.4.1997.

45 Komissio teki 28.1.1998 päätöksen 98/115/EY Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen polkupyörän osien tuonnin vapauttamisesta laajennusasetuksella säädetystä alkuperäisellä asetuksella käyttöön otetun polkumyyntitullin laajennuksesta (EYVL L 31, s. 25; jäljempänä 28.1.1998 tehty vapauttamispäätös). Tämä vapautus myönnettiin tietyille kokoonpanijoille, kantaja mukaan luettuna, ja se tuli kantajan osalta voimaan 18.4.1997. Tämän päätöksen kolmannen perustelukappaleen mukaan "komission lopuksi varmistamat tosiasiat osoittavat, että kyseisten hakijoiden kokoamistoimenpiteet eivät kuulu [perusasetuksen] 13 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan", koska tämän säännöksen b alakohdassa säädetyt edellytykset eivät enää täyttyneet.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

46 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 28.3.1997 toimittamallaan kannekirjelmällä.

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun viidennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 17.9.1997 antamallaan määräyksellä komission väliintulijaksi asiassa tukemaan neuvoston vaatimuksia.

48 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu kolmas jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn. Se esitti prosessinjohtotoimina asianosaisille tiettyjä kirjallisia kysymyksiä, joihin nämä vastasivat asetetussa määräajassa.

49 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen niille esittämiin kysymyksiin kuultiin 12.10.1999 pidetyssä istunnossa.

50 Kanteessaan kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa laajennusasetuksen 2 artiklan siltä osin kuin sitä sovelletaan kantajaan

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

51 Kantaja täsmensi istunnossa kanteensa laajuutta sikäli, että se riitauttaa laajennusasetuksen 2 artiklan laillisuuden ainoastaan siltä osin kuin sitä sovelletaan kantajan toteuttamaan sellaiseen maahantuontiin, joka tapahtui 20.4.1996—18.4.1997, eli tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen voimaantulon ja 28.1.1998 tehdyn vapauttamispäätöksen kantajan osalta tapahtuneen voimaantulon välisenä aikana.

52 Neuvosto vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta tai hylkää sen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten vaatimukset ja niiden perustelut

53 Tekemättä muodollisesti oikeudenkäyntiväitettä neuvosto, jota komissio tukee, väittää, että kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi, koska laajennusasetus ei koske kantajaa erikseen.

54 Neuvoston ja komission mukaan laajennusasetuksella ainoastaan laajennetaan alkuperäinen polkumyyntitulli koskemaan kaikkien yritysten harjoittamaa polkupyörän osien tuontia lukuun ottamatta yrityksiä, jotka on vapautettu tullista. Asetuksella ei määritellä polkumyyntitoimenpiteiden kiertämisen erilaisia yksittäisiä marginaaleja ja asteita kaikille tutkimukseen osallistuneille yrityksille. Tämä asetus on näin ollen yleisesti sovellettava säädös, joka koskee kaikkia kyseessä olevien tuotteiden todellisia tai mahdollisia tuojia, joita ei ole vapautettu heidän esitettyään pyynnön saada todistus, jossa vahvistetaan, että tuonti ei ole polkumyyntitoimenpiteiden kiertämistä.

55 Tällä säädöksellä ei yksilöidä kantajaa sillä perusteella, että se on osallistunut tutkimukseen eikä sillä perusteella, että se mainitaan nimenomaisesti laajennusasetuksessa tutkimukseen osallistuneena yrityksenä. Laajennusasetus annettiin yleisten näkökohtien perusteella eikä kantajan tai muiden yritysten sellaisen erityisen tilanteen perusteella, jotta asetuksen perustelukappaleet, joissa tarkastellaan kantajan erityistä tilannetta, voitaisiin poistaa ilman, että asetuksen päätösosaa olisi tarpeen muuttaa. Kantaja ei ole myöskään esittänyt perusteita, joiden nojalla voidaan todeta, että sen tilanne on verrattavissa sellaiseen kantajan tilanteeseen, josta oli kyse asiassa C-358/89, Extramet Industrie vastaan neuvosto, 16.5.1991 annetussa tuomiossa (Kok. 1991, s. I-2501).

56 Lisäksi neuvoston ja komission mukaan laajennusasetuksella ei ratkaista lopullisesti kantajan tapausta. Polkumyyntitullin laajennuksen lisäksi laajennusasetuksessa säädetään myös mahdollisuudesta tullista vapautumiseen taannehtivasti tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen voimaantulosta eli 20.4.1996 alkaen edellyttäen kuitenkin, että vapautumisen hakija ilmoittautui tutkimuksen aikana ja osoitti, että tuosta päivästä lähtien sen kokoonpanotoimet eivät merkinneet polkumyyntitullien kiertämistä. Laajennusasetuksen 3 artiklan nojalla tämä toimivalta vapautumisten myöntämiseen on delegoitu komissiolle, joka hallinnoidakseen näitä hakemuksia antoi vapauttamisasetuksen. Tämän jälkimmäisen asetuksen nojalla, eikä laajennusasetuksen nojalla, kuten kantaja väittää, komissio saattoi vapauttaa Moore Largen tullista taannehtivasti 20.4.1996 alkaen.

57 Näin ollen kantajaa koskee erikseen ainoastaan vapauttamisasetus tai kaikki sellaiset päätökset, jotka komissio tekee kantajan osalta tämän haettua perusasetuksen 13 artiklan 4 kohdan nojalla todistusta, jossa vahvistetaan, että tuonti ei ole polkumyyntitoimenpiteiden kiertämistä, tai tämän haettua vapauttamisasetuksen 3 artiklan nojalla vapautumista laajennetusta tullista. Ainoastaan näillä toimenpiteillä ratkaistaan lopullisesti, sovelletaanko kantajaan laajennusasetuksella käyttöön otettua laajennettua tullia vai onko se vapautettu tästä tullista kuten Moore Large. Koska kantaja on hakenut vapautumista laajennetusta tullista vasta 18.4.1997, eli lähes kolme kuukautta laajennusasetuksen antamisen jälkeen, tätä asetusta ei voida missään tapauksessa pitää kyseisen hakemuksen osalta tehtynä päätöksenä.

58 Kantaja kiistää nämä väitteet. Se toteaa, että se on osallistunut tutkimukseen ja että laajennusasetus kohdistuu nimenomaisesti sen omaan tilanteeseen. Kantaja huomauttaa, että laajennusasetus on päätös, jolla muutetaan sen tilannetta ja että tämä päätös on luonteeltaan lopullinen, koska vapauttamisasetuksessa ei sallita komission tehdä vapautumispäätöksiä, joilla on taannehtiva vaikutus alkaen hakemuksen esittämistä aiemmasta päivästä. Näin ollen se ei ole käytännössä voinut jättää tällaista hakemusta ennen vapauttamisasetuksen antamista. Neuvosto ei kantajan mukaan myöskään pitänyt hakemusta saada todistus, jossa

vahvistetaan, että tuonti ei ole polkumyyntitoimenpiteiden kiertämistä, edellytyksenä vapauttamispäätökselle niille yrityksille, jotka eivät harjoita tällaista kiertämistä, koska se on vapauttanut Moore Largen laajennetusta tullista, vaikka tuo yhtiö ei ollut hakenut tätä todistusta. Tästä syystä laajennusasetuksella, joka tuli voimaan kolme päivää ennen vapauttamisasetuksen antamista, on lopullisia vaikutuksia kantajan suhteen ja se koskee sitä suoraan ja erikseen.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

59 On todettava, että perusasetuksen 14 artiklan 1 kohdan mukaan "väliaikaiset tai lopulliset polkumyyntitullit otetaan käyttöön asetuksella". Sama pätee, jos kyseisen säännöksen perusteella käyttöön otetut polkumyyntitullit on laajennettu perusasetuksen 13 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti koskemaan samankaltaisten tuotteiden tai näiden tuotteiden osien kolmannesta maasta tulevaa tuontia. Vaikka on totta, että EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan neljäs kohta) määrättyjen vaatimusten perusteella tarkasteltuna nämä asetukset ovat niiden luonteen ja ulottuvuuden takia sikäli yleisesti sovellettavia, että niitä sovelletaan niiden kohteena olevien taloudellisten toimijoiden muodostamaan kokonaisuuteen, tämä ei kuitenkaan estä sitä, että niiden säännökset voivat koskea suoraan ja erikseen tiettyjä taloudellisia toimijoita (yhdistetyt asiat 239/82 ja 275/82, Allied Corporation ym. v. komissio, tuomio 21.2.1984, Kok. 1984, s. 1005, 11 kohta ja asia T-170/94, Shanghai Bicycle v. neuvosto, tuomio 25.9.1997, Kok. 1997, s. II-1383, 35 kohta).

60 Vaikka neuvosto, jota komissio tukee, kiistää nimenomaisesti ainoastaan sen, että laajennusasetus koskee kantajaa erikseen, se on tuonut esiin myös perusteita, joilla pyritään osoittamaan, että mainittu asetus ei myöskään koske kantajaa suoraan, koska tällä asetuksella ei vaikuteta suoraan kantajan oikeusasemaan.

Edellytys, että asetus koskee kantajaa suoraan

61 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että jotta riidanalainen yhteisön toimi koskisi suoraan yksityistä, edellytetään, että sillä on välittömiä vaikutuksia yksityisen oikeusasemaan ja ettei se jätä niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen täytäntöönpano, ollenkaan harkintavaltaa, koska täytäntöönpano on luonteeltaan puhtaasti automaattista ja se perustuu yksinomaan yhteisön lainsäädäntöön eikä muita välittäviä sääntöjä sovelleta (ks. esim. asia C-404/96 P, Glencore Grain v. komissio, tuomio 5.5.1998, Kok. 1998, s. I-2435, 41 kohta).

62 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa laajennusasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että alkuperäisellä asetuksella käyttöön otettu polkumyyntitulli laajennetaan koskemaan Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien laajennusasetuksen 1 artiklassa nimettyjen polkupyörän osien tuontia. Perusasetuksen 13 artiklan 3 kohdan ja laajennusasetuksen 2 artiklan 3 kohdan nojalla jäsenvaltioiden tulliviranomaiset kantavat laajennetun tullin näiden tuotteiden tuonnilta tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen voimaantulosta eli 20.4.1996 alkaen eikä näillä viranomaisilla ole minkäänlaista harkintavaltaa tämän asian suhteen.

63 Tässä tapauksessa on selvää, että laajennusasetuksessa tarkoitetuista polkupyörän osien tuonneista, jotka kantaja on toteuttanut 20.4.1996—18.4.1997, eli tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen voimaantulon ja 28.1.1998 tehdyn vapauttamispäätöksen voimaantulon välisenä aikana, on kannettu laajennettu tulli.

64 Lisäksi neuvoston ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen sille esittämiin kirjallisiin kysymyksiin antamista vastauksista ilmenee, että komissio vapautti kantajan laajennetusta tullista sen 18.4.1997 jälkeen suorittamien tuontien osalta vasta kantajan muutettua polkupyörän osien hankintatapaa. Sen sijaan, että se olisi tuonut kyseiset tuotteet CBC:hen kuuluvan Hongkongissa olevan yhtiön välityksellä ja kuljettanut ne Kiinan kansantasavallan alueen kautta, kuten se oli

tehnyt tuohon saakka, laajennusasetuksen voimaantulon jälkeen kantaja tilasi ja toi polkupyörän osat suoraan muissa Aasian maissa sijaitsevilta tavarantoimittajiltaan ja maksoi ne suoraan näille. Kantajaa ei näin ollen vapautettu laajennetusta tullista kuin vasta sen muutettua merkittävästi hankintatapaansa.

65 Tästä seuraa, että laajennusasetuksella on vaikutettu suoraan kantajan oikeusasemaan.

66 Toisin kuin neuvosto ja komissio väittävät, tätä johtopäätöstä ei muuta se seikka, että perusasetuksen 13 artiklan 4 kohdan nojalla laajennusasetuksessa säädetään, että tuonnit, joilla ei kierretä alkuperäistä tullia, voidaan vapauttaa laajennetusta tullista komission toimenpiteillä.

67 Laajennusasetuksen 3 artiklan 5 kohdasta seuraa, että kantaja, joka ilmoittautui komission tutkimuksen aikana, saattoi periaatteessa vapautua laajennetusta tullista ilman, että se oli ennakkoon esittänyt kansallisille tulliviranomaisille hakemusta sellaisen todistuksen saamiseksi, jossa vahvistetaan, että tuonti ei ole polkumyyntitoimenpiteiden kiertämistä. Tästä säännöksestä seuraa niin ikään, että komissio saattoi periaatteessa myöntää tällaisen vapautuksen takautuvasti alkaen tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen voimaantulosta siten, että laajennettua tullia ei kannettaisi myöskään kantajan ennen komission vapauttamispäätöksen voimaantuloa suorittamista tuonneista.

68 Kuten laajennusasetuksen 15. perustelukappaleesta (ks. edellä 40 kohta), jonka sisältö on otettava huomioon sen täsmentämiseksi, mitä asetuksen säädösosassa on säädetty (ks. esim. yhdistetyt asiat T-213/95 ja T-18/96, SCK ja FNK v. komissio, tuomio 22.10.1997, Kok. 1997, s. II-1739, 104 kohta), ilmenee, neuvosto vahvisti komission näkemyksen, että kantajalle ei voida myöntää vapau-

tusta. Itse asiassa komissio katsoi tekemänsä tutkimuksen perusteella, että kantaja ei ollut kyennyt osoittamaan, että sen tuonneilla ei kierretty alkuperäistä tullia, koska sen kyseessä olevien tuotteiden alkuperän todistamiseksi esittämät seikat eivät olleet riittäviä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa komission mahdollisuus myöntää kantajalle tällainen vapautus oli siis puhtaasti teoreettinen, koska laajennusasetuksen valossa sen aikomus olla sitä myöntämättä oli aivan selvä (ks. vastaavasti asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207, 6—9 kohta ja edellä 61 kohdassa mainittu asia Glencore Grain v. komissio, tuomion 42 kohta).

69 Edellä esitetyn perusteella neuvoston ja komission perustelut, joiden mukaan laajennusasetus ei koske suoraan kantajaa, koska ottaen huomioon mahdollisuus laajennetusta tullista vapautumiseen, kyseisellä asetuksella yksinään ei ole vaikutuksia tämän oikeusasemaan, on hylättävä.

Edellytys, että asetus koskee kantajaa erikseen

70 Laajennusasetus koskee kantajaa myös erikseen. Ensinnäkin kantajan tuomista polkupyörän osista kannetaan laajennusasetuksella käyttöön otettu laajennettu tulli, jolla on yrityksille, jotka ovat velvollisia suorittamaan tuon tullin, samat oikeusvaikutukset kuin asetuksella, jolla otetaan käyttöön lopullinen polkumyyntitulli, on niille yrityksille, jotka ovat velvollisia suorittamaan tuon lopullisen tullin. Toiseksi kantaja osallistui hallinnolliseen menettelyyn tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen 3 artiklan mukaisesti niin hyvin kuin mahdollista (vastaus komission kyselylomakkeeseen, paikan päällä suoritettu tarkastus, asiakirjojen toimittaminen, aktiivinen kirjeenvaihto erityisesti tiedoksiantokirjeen osalta sekä neuvottelut komission virkamiesten kanssa). Kantajan osallistumiseen viitataan nimenomaisesti laajennusasetuksessa, erityisesti sen 10.—24. perus-

telukappaleessa, joissa esitetään sellainen tiivistelmä komission tutkimuksesta, että tällä asetuksella "identifioidaan" kantaja (edellä 59 kohdassa mainittu asia Shanghai bicycle v. neuvosto, tuomion 39 kohta).

71 Edellä esitetyn perusteella nyt käsiteltävänä oleva kanne on otettava tutkittavaksi.

Pääasia

72 Kantaja on vedonnut kanteensa tueksi kahteen perusteeseen, väittäen toisaalta, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohtaa ei ole noudatettu, ja toisaalta, että perusteluvelvollisuutta ei ole noudatettu. Ensin on tutkittava ensimmäinen kanneperuste.

Kanneperusteen yleinen esittely

73 Kantajan mukaan neuvosto on rikkonut perusasetuksen 13 artiklan 2 kohtaa, koska se laajensi laajennusasetuksen 2 artiklan 1 kohdan nojalla Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa alkuperäisellä asetuksella käyttöön otetun polkumyyntitullin koskemaan kantajan harjoittamaa tästä maasta peräisin olevien polkupyörän olennaisten osien tuontia, vaikka perusasetuksen edellä mainitussa säännöksessä vaaditut edellytykset eivät täyttyneet. Kantajan mukaan neuvosto on virheellisesti katsonut, että se ei ole näyttänyt toteen, kuten laajennusasetuksen 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisestä alakohdasta (jäljempänä riidanalainen säännös) ilmenee, että nämä polkupyörän osat, jotka oli tuotu tutkimuksen aikana Kiinan kansantasavallasta, olivat peräisin jostain muusta maasta.

Perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan tulkinta todistusteeman ja todistustaakan suhteen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

74 Kantaja väittää kanteessaan, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa ilmaistu edellytys, jonka mukaan kokoonpanotoiminnan katsotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä, täyttyy ainoastaan, mikäli vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta muodostavat osat ovat peräisin kyseisestä maasta. Vastauksessaan se toisaalta esittää, että tämä edellytys ei täyty, mikäli osien osoitetaan olevan muusta maasta peräisin. Se väittää, että yhteisön toimielimet eivät ole missään vaiheessa esittäneet todisteita siitä, että kantajan kokoonpanotoiminnassaan käyttämien Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien osien arvo muodosti vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta.

75 Neuvosto, jota komissio tukee, huomauttaa, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan sanamuodosta ilmenee, että kokoonpanotoiminnan katsotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä, mikäli osat, jotka muodostavat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, tulevat maasta, johon toimenpiteitä sovelletaan. Näin ollen yhteisön toimielimillä ei lähtökohtaisesti ole velvollisuutta selvittää, ja vielä vähemmän näyttää toteen, että osat, jotka tulevat maasta, johon toimenpiteitä sovelletaan, ovat myös peräisin tästä maasta.

76 Neuvoston mukaan kantaja ei voi perustellusti kiistää riidanalaisen säännöksen laillisuutta, koska on selvää, että sen tuomat polkupyörän osat, jotka muodostavat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, tulivat Kiinan kansantasavallasta.

77 Neuvosto ja komissio myönsivät tältä osin kuitenkin, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että yhteisön toimielimet voivat katsoa, että kokoonpanotoiminnalla ei kierretä säännöksiä, mikäli asiassa on osoitettu, että kyseiset osat on ainoastaan kuljetettu sellaisen maan kautta, johon toimenpiteitä sovelletaan, ilman että niitä on siellä muokattu mitenkään. Tällainen tulkinta on perusasetuksen 1 artiklan 3 kohdassa esitetyn periaatteen mukainen, jonka mukaisesti tuonteihin, jotka tulevat sellaisesta maasta, johon sovelletaan polkumyyntitulleja, ei sovelleta toimenpiteitä, mikäli kyseiset tuotteet ainoastaan kuljetetaan sen kautta. Neuvosto ja komissio huomauttavat kuitenkin, että nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa kyseisiä polkupyörän osia ei ainoastaan kuljetettu Kiinan kansantasavallan kautta, vaan ne myös lajiteltiin ja puuttuvia osia täydennettiin siellä ennen niiden lähettämistä Ranskaan.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

78 Perusasetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaan kyseisen asetuksen perusteella käyttöön otetut polkumyyntitullit voidaan laajentaa koskemaan samankaltaisten tuotteiden tai näiden tuotteiden osien kolmannesta maasta tulevaa tuontia, jos voimassa olevia toimenpiteitä kierretään. Saman säännöksen 2 kohdan mukaan kokoonpanotoiminnan, kuten kantajan nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa harjoittaman, katsotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä, jos a—c alakohdassa mainitut edellytykset täyttyvät (ks. edellä 1 kohta).

79 Tarkemmin sanottuna perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdasta seuraa, että kokoonpanotoiminnan katsotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä, jos osat, jotka muodostavat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, "tulevat maasta, johon sovelletaan toimenpiteitä".

80 Tämän säännöksen erikielisten versioiden tutkiminen osoittaa, että saksan ja italian kielellä laadituissa versioissa säädetään, että kokoonpanotoiminnan kat-

sotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä, jos kyseiset osat ovat peräisin maasta, johon sovelletaan toimenpiteitä ("die verwendeten Teile ihren Ursprung in dem Land haben, für das Maßnahmen gelten" ja "pezzi utilizzati sono originari del paese soggetto alla misura"). Espanjan ("procedan del pais"), tanskan ("fra del land"), kreikan ("έὐ βΙ), englannin ("are from the country"), ranskan ("proviennent du pays"), hollannin ("afkomstig — — uit het land"), portugalin ("provenientes do países"), suomen ("tulevat maasta") ja ruotsin ("från det land") kielellä laadittujen versioiden mukaan riittää, että mainitut osat tulevat tästä maasta.

81 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että yhteisön asetusten yhtenäisen tulkinnan välttämättömyyden takia tiettyä tekstiä ei voida tarkastella muista erillisenä, vaan sitä on epäselvissä tapauksissa tulkittava ja sovellettava muiden kieliversioiden valossa. Näiden erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on (asia C-372/88, Cricket St Thomas, tuomio 27.3.1990, Kok. 1990, s. I-1345, 19 kohta).

82 Tältä osin on huomautettava, että perusasetuksen erikieliset versiot eivät poikkea toisistaan asetuksen 13 artiklan 1 kohdan osalta, jonka nojalla voimassa olevat toimenpiteet voidaan laajentaa koskemaan samankaltaisten tuotteiden tai näiden tuotteiden osien kolmannesta maasta "tulevaa" tuontia. Perusasetuksen 13 artiklan 2 kohta on siis erityissäännös suhteessa tämän artiklan 1 kohtaan. Minkään perusasetuksen säännöksen perusteella ei voida olettaa, että yhteisön lainsäätäjä olisi halunnut rajoittaa 13 artiklan soveltamista kokoonpanotoiminnan osalta osiin, jotka ovat peräisin maasta, johon sovelletaan toimenpiteitä, vaikka se oli selkeästi säätänyt laajemman soveltamisalan muille mahdollisille kiertämistavoille. Perusasetuksen 20. perustelukappaleesta ilmenee päinvastoin, että yhteisön lainsäätäjä on säätänyt 13 artiklan "sellaisten käytäntöjen, erityisesti yhteisössä tai kolmannessa maassa tapahtuvan pelkän tavaroiden kokoamisen vastustamiseksi, joiden pääasiallisena tavoitteena on polkumyyntitoimenpiteiden kiertäminen".

83 Lisäksi on todettava, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohta, tulkittuna yhtenäisesti, on erilainen kuin vastaava säännös, joka sisältyi polkumyyntiin ennen edellä mainitun säännöksen voimaantuloa sovelletussa lainsäädännössä, eli polkumyynnillä tai vientituella muista kuin Euroopan talousyhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 11 päivänä heinäkuuta 1988 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 2423/88 (EYVL L 209, s. 1). Ilman eroavaisuutta erikielisten versioiden välillä tuon asetuksen 13 artiklan 10 kohdan a alakohdan kolmannessa alakohdassa säädettiin, että voimassa olleen polkumyyntitullin laajentamisen edellytyksenä oli, että kokoamisessa käytettyjen sellaisten osien arvo, "jotka ovat peräisin polkumyyntitullin alaisen tuotteen vientimaasta", on vähintään 50 prosenttia suurempi kuin muiden käytettyjen osien arvo. On oletettava, että lainsäätäjä valitessaan muun sanamuodon kuin aiemmassa omassa asetuksessaan käyttämän sanamuodon on tarkoituksella muotoillut sitä tarkoituksenaan muuttaa säännöksen ulottuvuutta.

84 Tästä seuraa, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaan yhteisön toimielinten tulee — muiden tuossa kohdassa lueteltujen edellytysten toteutumisen lisäksi — osoittaa, että osat, jotka muodostavat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, tulevat maasta, johon toimenpiteitä sovelletaan. Niiden ei sitä vastoin ole tarpeen osoittaa, että nuo osat ovat myös peräisin tuosta maasta.

85 Näin ollen perusasetuksesta ja erityisesti sen 13 artiklasta ja 20. perustelukappaleesta seuraa, että polkumyyntitullia laajentavan asetuksen tarkoituksena on varmistaa tämän toimenpiteen tehokkuus ja estää toimenpiteen kiertäminen erityisesti yhteisössä tai kolmannessa maassa tapahtuvilla kokoonpanotoiminnoilla. Toimenpide, jolla polkumyyntitullia laajennetaan, on toissijainen suhteessa alkuperäiseen säännökseen, jolla tämä tulli on säädetty. Tämän seurauksena edellä mainitun 13 artiklan päämäärän ja systematiikan vastaista olisi kantaa polkumyyntitulli, joka alun perin oli säädetty koskemaan tietystä maasta peräisin olevan tuotteen tuontia, tämän tuotteen osien tuonnilta, joka oli peräisin maasta, johon toimenpiteitä sovellettiin, mikäli kyseiset kokoonpanotoimintaa harjoittavat taloudelliset toimijat, joita komission tutkimus koskee, osoittavat, että vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien

kokonaisarvosta muodostavat osat ovat peräisin muusta maasta. Tällaisessa tilanteessa kokoonpanotoimintojen ei voida katsoa olevan alkuperäisen polkumyyntitullin kiertämistä perusasetuksen 13 artiklan tarkoittamassa mielessä.

86 Tätä johtopäätöstä vahvistaa se, että yhteisön lainsäätäjä on säätänyt perusasetuksen 13 artiklan 4 kohdassa mahdollisuuden vapauttaa tuonti laajennetusta tullista, jos voidaan osoittaa, että se ei ole kiertämistä.

87 Toisin kuin neuvosto ja komissio väittävät, mistään ei voida päätellä, että kaikissa tapauksissa tämä näyttö on mahdollinen vain, jos tuodut osat on ainoastaan kuljetettu sellaisen maan kautta, johon toimenpiteitä sovelletaan. Neuvoston ja komission esittämää väitettä perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan tulkinnasta analogisesti saman asetuksen 1 artiklan 3 kohdan kanssa ei voida hyväksyä. Jälkimmäisellä säännöksellä nimittäin määritellään toisaalta käsite "viejämaa" ja 13 artiklan 2 kohdassa tähän käsitteeseen ei viitata edes epäsuorasti. Toisaalta, vaikka yleensä tapauksessa, jossa osat vain kuljetetaan sellaisen maan kautta, johon toimenpiteitä sovelletaan, kyseiset osat ovat peräisin muusta maasta, ei periaatteessa voida sulkea pois mahdollisuutta osoittaa tällaista alkuperää toisenlaisessa tilanteessa.

88 Perusasetuksen 13 artiklan 2 kohtaa on näin ollen tulkittava siten, että kokoonpanotoiminnan yhteisössä tai kolmannessa maassa katsotaan olevan voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä tässä säännöksessä mainittujen muiden edellytysten täyttymisen lisäksi, jos vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta muodostavat osat tulevat maasta, johon toimenpiteitä sovelletaan, paitsi jos kyseinen yritys esittää yhteisön toimielimille näytön siitä, että osat ovat peräisin muusta maasta.

Yhteisön toimielinten suorittama todisteiden tutkinta

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

89 Kantaja väittää, että yhteisön toimielimet ovat virheellisesti katsoneet, että se ei ole osoittanut käyttäneensä kokoonpanotoiminnoissaan Kiinan kansantasavallasta peräisin olevia polkupyörän osia enintään 60 prosenttia kokoonpantujen polkupyörien osien kokonaisarvosta.

90 Kantaja moittii yhteisön toimielimiä toisaalta siitä, että ne ovat vaatineet alkuperätodistusten esittämistä sellaisten tuontien osalta, jotka on tehty tutkimusajankohtana, joka edelsi sekä laajennusasetuksen antamista että tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen antamista.

91 Toisaalta kantaja väittää, että toisin kuin laajennusasetuksen 15. perustelukappaleessa mainitaan, se on osoittanut esittämillään muilla asiakirjoilla, että kyseiset polkupyörän osat eivät olleet peräisin Kiinan kansantasavallasta.

92 Ensinnäkin kantaja viittaa antamiinsa tulli-ilmoituksiin, joita tulliviranomaiset eivät ole kiistäneet ja joihin se perusti komission kyselylomakkeisiin antamansa vastaukset. Nämä ilmoitukset osoittavat, että alle 60 prosenttia, itse asiassa 46,9 prosenttia, kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta oli peräisin Kiinan kansantasavallasta.

93 Kantaja kiistää kaikki neuvoston ja komission esittämät väitteet, jotka asettavat epäilyksenalaiseksi näiden ilmoitusten näyttöarvon nyt käsiteltävänä olevassa asiassa. Sen mukaan mistään ei voida olettaa, että se olisi tehnyt väärän ilmoituksen ilmoittaessaan, että osat eivät olleet kiinalaista alkuperää. Ensinnäkin, kantaja väittää, että nämä tulli-ilmoitukset on tehty in tempore non suspecto, eli selvästi ennen tutkimuksen aloittamista. Vastoin yhteisön toimielinten esittämää väitettä, asiassa ei kantajan mukaan ollut mahdollista säätää polkumyyntitullien kiertämistä koskevien menettelyiden aloittamisesta tuon jälkeen. Kantajalla ei myöskään ole ollut mitään taloudellista syytä tehdä vääriä tulli-ilmoituksia. Lisäksi se esittää, että yhteisön toimielinten väite ei selitä sitä, miksi se olisi ilmoittanut osien, jotka muodostavat 53,1 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, olevan muuta kuin kiinalaista alkuperää, mikä on huomattavasti yli vaaditun minimimäärän 40,1 prosenttia, josta säädetään perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, jotta mitään kiertämisen vastaisia toimenpiteitä ei sovellettaisi. Lisäksi kantajan mukaan ei ole missään tapauksessa uskottavaa, että se olisi tarkoituksella tehnyt vääriä tulli-ilmoituksia ainoana tarkoituksenaan saattaa harhaan yhteisön toimielimiä. Näiden ilmoitusten takia kantaja olisi menettänyt tuojiin sovellettavan etuuskohteluaseman, koska toisin kuin Kiinan kansantasavaltaan, ilmoituksissa osien alkuperämaiksi mainittuihin maihin ei sovellettu edullisempaa tullitariffia. Se olisi näin ollen menettänyt olennaisia ja välittömiä taloudellisia etuja. Lopuksi kantaja väittää, että komissio ei ole missään vaiheessa tutkimuksen aikana esittänyt mitään todellisia seikkoja, joiden perusteella tuonnissa ilmoitetun alkuperän oikeellisuus voitaisiin asettaa kyseenalaiseksi.

94 Toiseksi, kantaja esittää sen muissa Aasian maissa kuin Kiinan kansantasavallassa olevien tavarantoimittajien ilmoitukset, jotka vahvistavat sen omat tulli-ilmoitukset. Kantaja ei kiistä, että tavarantoimittajien ilmoitukset on annettu erityisesti tutkimuksen tarpeita varten. Kantaja väittää, että vaikka sen tavarantoimittajien ilmoitukset on kohtuullista yhdistää sen itse antamiin ilmoituksiin näiden välillä vallitsevien siteiden takia, näitä ilmoituksia ei kuitenkaan voida järjestelmällisesti hylätä katsoen, että niillä ei ole näyttöarvoa.

95 Kolmanneksi kantaja katsoo, että sen tulli-ilmoitusten oikeellisuus on tarkistettavissa sen aineiston avulla, jonka se esitti 25.11.1996 komissiolle tämän nimenomaisesta pyynnöstä. Tämä asiakirja-aineisto muodostuu osaluetteloista

("Bills of materials"), joissa yksilöidään CBC:n tavarantoimittajilta tilatut osat jokaisen kantajan kokoaman mallin osalta, näiden tavarantoimittajien CBC:lle osoittamat näitä osia koskevat laskut sekä pakkauslistat ("packing lists") ja konossementit. Kuten kantaja oli osoittanut komission viranomaisille toisen paikan päällä suoritetun tarkastuksen yhteydessä, näiden asiakirjojen avulla voitiin kantajan mukaan osoittaa kiistaton yhteys kyseisten polkupyörän osien lähetyksen niiden alkuperämaasta CBC:lle ja niiden jälleenlähetyksen CBC:ltä Ranskaan välillä. Komission tutkimuksen yhteydessä esittämä seikka, että CBC:n tavarantoimittajat olivat numeroineet laskut eri tavalla kuin CBC, ei ole mitenkään erikoinen, koska kaikki yritykset käyttävät omaa numerointijärjestelmäänsä. Komission havaitsema toinen virheellisyys eli se, että CBC:n tavarantoimittajan ilmoittama alkuperämaa ei tietyissä tapauksissa ollut sama kuin CBC:n laskuissa ilmoitettu, johtui tämän tavarantoimittajan tuotantolaitoksen siirtämisestä muuhun kuin laskussa mainittuun maahan. Tällä virheellisyydellä ei ole mitään vaikutusta muuta kuin kiinalaista alkuperää olevien osien arvon laskemiseen.

96 Neuvosto, jota komissio tukee, väittää, että kantaja ei ole osoittanut, että kyseiset polkupyörän osat eivät olleet Kiinan kansantasavallasta peräisin.

97 Neuvoston ja komission mukaan, ja toisin kuin kantaja on esittänyt, komission virkamiehet olivat oikeassa vaatiessaan nyt käsiteltävänä olevassa asiassa alkuperätodistusten esittämistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisten kysymysten johdosta neuvosto ja komissio totesivat istunnossa, että siltä osin kuin komission virkamiehet olivat todenneet tutkimuksen kuluessa, että kyseisiä polkupyörän osia ei ainoastaan kuljetettu Kiinan kansantasavallan kautta, vaan ne myös lajiteltiin ja puuttuvia osia täydennettiin siellä ennen niiden jälleenlähettämistä Ranskaan, alkuperätodistus oli ainoa luotettava näyttö.

98 Neuvosto ja komissio eivät kiistä kantajan väitteitä siitä, että erityistä säännöstä, jossa velvoitetaan alkuperätodistuksen esittämiseen, ei ole olemassa, eikä siitä, että tällaista todistusta on mahdotonta hankkia taannehtivasti. Joka tapauksessa

ne katsovat, että tilanteessa, jossa kantaja oli, huolellisen toimijan olisi tullut tietää alkuperäisen polkumyyntitullin käyttöönottamisesta alkaen tai ainakin perusasetuksen voimaantulosta lähtien, jossa annettiin säännöksiä kiertämisvaaraa vastaan, että se saattaa joutua todistamaan tuontiensa alkuperän. Ottaen huomioon, että kantaja toi polkupyörän osia CBC:hen yhteydessä olevan sellaisen yrityksen välityksellä, jolla oli tuotantolaitoksia maissa, joihin sovellettiin alkuperäistä polkumyyntitullia, sen olisi tullut varmistaa tämän ainoan luotettavan näytön hankkiminen.

99 Näin ollen neuvosto ja komissio katsovat, että kantajan tutkimuksen aikana esittämien asiakirjojen perusteella ei missään tapauksessa voida todeta, että kyseiset Kiinan kansantasavallasta tulevat polkupyörän osat olivat muuta kuin kiinalaista alkuperää.

100 Neuvosto ja komissio katsovat ensinnäkin, että kiertämistapoihin kohdistuvan tutkimuksen yhteydessä tuotteiden alkuperää ei voida osoittaa tuojan tulli-ilmoituksilla, varsinkaan jos tämä on yhteydessä viejään kyseisessä maassa. Viitaten yhteisön tullikoodeksin 68 ja 78 artiklaan ne väittävät, että komission virkamiehet olivat oikeutettuja tarkistamaan näiden ilmoitusten oikeellisuuden ja vaatimaan ilmoittajaa tästä syystä esittämään muita asiakirjoja. Neuvosto ja komissio kiistävät niin ikään sen, että tulli-ilmoitukset olisi tehty in tempore non suspecto, koska alkuperäinen polkumyynnin vastainen tutkimus aloitettiin 1991 eli ennen kantajan siirtymistä CBC-konsernille 1992. Lisäksi kantajan kyselylomakkeisiin antamista vastauksista ilmenee, että sen polkupyörien kokoamistoiminnat lisääntyivät vuosina 1992—1993. Näin ollen on toisaalta syytä epäillä, että kantajan tuonnit olivat voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä. Toisaalta kantajan olisi tullut kohtuudella olettaa, että sitä saatetaan vaatia esittämään luotettava näyttö tuotteen niiden osien alkuperästä, jotka olivat tutkimuksen ja sen seurauksena myös polkumyyntitullin kohteena.

101 Neuvosto ja komissio katsovat, että tavarantoimittajien ilmoitusten näyttöarvo on heikko, koska ne on tutkimusta varten laadittu sellaisten henkilöiden toi-

mesta, joiden edun mukaista on, että kyseisten polkupyörän osien ilmoitetaan olevan muuta kuin kiinalaista alkuperää.

102 Komission virkamiehille 25.11.1996 esitettyyn asiakirja-aineistoon liittyen neuvosto ja komissio esittävät lopuksi joukon väitteitä, joiden mukaan kantajan esittämät todisteet eivät itsessään olleet luotettavia. Sen sijaan, että kantaja olisi laatinut alkuperätodistukset kaikista Kiinan kansantasavallasta tuoduista polkupyörän osista, kantaja esitti useiden asiakirjojen kokonaisuuden, joka käsitti sen Hongkongissa olevilta tavarantoimittajilta (CBC) tekemät tilaukset, näiden jälkimmäisten kantajalle osoittamat laskut sekä CBC:n tavarantoimittajien tälle konsernille osoittamat laskut, näihin laskuihin liittyvät kuljetusasiakirjat ja kantajan nyt käsiteltävänä olevaa oikeudenkäyntiä varten laatimat asiakirjat, joilla voidaan jäljittää tavaroiden kulkema reitti. Neuvosto ja komissio korostavat, että tätä todistuskeinoa käyttäessään kantaja joutui vastauksessaan esittämään 6 sivua selvityksiä ja 82 sivua liitteitä osoittaakseen yhden irrallisen osan alkuperän. Komissiolle esitetyt asiakirjat olivat tilavuudeltaan yhteensä yksi kuutiometri. Tällaiset todisteet eivät mahdollista luotettavaa tarkastusta kohtuullisessa ajassa. Neuvosto ja komissio esittävät, että vaikka oletettaisiinkin, että yhdellä polkupyörän mallilla tehtyjen tarkastusten perusteella voitaisiin osoittaa, että CBC:n tavarantoimittajan asiakirjat koskivat samoja osia kuin CBC:n kantajalle antamat asiakirjat, mistään ei voida päätellä tällaisen yhteyden vallitsevan muiden kantajan kokoamien mallien kohdalla. Polkumyyntiasioihin sovellettavan periaatteen mukaan tutkimuksen kohteena olevien yritysten tulee esittää pyydetyt tiedot tavalla, joka mahdollistaa luotettavan tarkastuksen kohtuullisessa ajassa. Lisäksi laskujen ja kuljetusasiakirjojen välinen yhteys voidaan muodostaa ainoastaan sellaisten osaluettelojen avulla, jotka ovat täysin CBC:n sisäisiä asiakirjoja ja ovat näin ollen vähemmän luotettavia kuin alkuperämaan viranomaisten antama alkuperätodistus.

103 Lopuksi yhteisön toimielimet huomauttavat, että komission virkamiehet ovat osoittaneet tutkimuksen kuluessa tiettyjä virheellisyyksiä. Yhteisön toimielinten mukaan CBC:n tavarantoimittajien käyttämät osanumerot eivät vastanneet tämän CBC-konsernin kantajalle toimittamien osien numeroita. Lisäksi joissakin tapauksissa CBC:n tavarantoimittajan ilmoittama alkuperämaa ei ollut sama kuin CBC:n laskuissa ilmoitettu alkuperämaa. Vaikka nämä virheellisyydet voi-

taisiin näissä olosuhteissa selittää asianosaisten yritysten organisaatioon liittyvillä vaikeuksilla, komission virkamiehet olivat oikeassa katsoessaan, että näiden asiakirjojen perusteella ei voitu osoittaa, että CBC oli tuonut Kiinan kansantasavallasta yhteisöön viedyt polkupyörän osat tähän maahan kolmannesta maasta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

104 Asiakirjoista ilmenee, että komission virkamiehet ovat perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tulkittuna siten kuin edellä 88 kohdassa, pyytäneet tutkimuksen kuluessa kantajaa esittämään näytön, jolla osoitetaan oikeaksi kyselylomakkeessa olevat lausunnot, jotka perustuvat tulli-ilmoituksiin, joiden mukaan kyseiset Kiinan kansantasavallasta tulevat polkupyörän osat eivät ole peräisin kyseisestä maasta.

105 Kuten 12.11.1996 ja 21.11.1996 päivätyistä kirjeistä (ks. edellä 20 ja 24 kohta) ilmenee, komission virkamiehet ovat tätä varten pyytäneet kantajaa esittämään heille toista paikan päällä pidettävää tarkastusta varten 25.11.1996 mennessä kaikista kyseisistä polkupyörän osista alkuperätodistukset ja täydellisen asiakirjanäytön niiden kuljetuksesta alkuperämaasta Kiinan kansantasavaltaan. Tämän jälkimmäisen pyynnön johdosta kantaja esitti määräajassa jokaista polkupyörän osaa koskevat edellä 102 kohdassa mainitut asiakirjat. Se ei kuitenkaan toimittanut pyydettyjä alkuperätodistuksia. Kantaja ilmoitti komission virkamiehille, ettei sillä ole käytettävissään kyseisiä todistuksia. Lisäksi se katsoi, että riidanalaisten tuontien tapahtumahetkellä voimassa olleen lainsäädännön mukaan sillä ei ollut velvollisuutta niitä esittää. Kantaja väitti, että komission virkamiesten pyyntö oli kohtuuton ottaen huomioon, että kantajan olisi tullut siihen vastatakseen hankkia taannehtivasti ja erittäin lyhyessä määräajassa alkuperätodistukset tuhansista tavarantoimittajilta ennen kyseisen tutkimuksen aloittamista suurina erinä ostetuista polkupyörän osista.

106 Paikan päällä 26.11.1996 ja 27.11.1996 suoritetun tarkastuksen seurauksena komission virkamiehet totesivat, että kantaja ei ollut esittänyt pyydettyä näyttöä, koska mitään alkuperätodistuksia ei esitetty ja koska he olivat havainneet tiettyjä virheellisyyksiä kantajan esittämässä asiakirja-aineistossa, josta ei voida päätellä tulli-ilmoitusten olevan paikkansapitäviä. Erityisesti näiden tosiseikkojen vuoksi neuvosto antoi laajennusasetuksen, kuten sen 15. perustelukappaleesta ilmenee.

107 Edellä mainittu huomioon ottaen on aluksi todettava, että tutkimuksen kuluessa tuotujen polkupyörän osien osalta yhteisön oikeusjärjestyksessä ei ollut mitään laillista velvollisuutta, jonka perusteella kantajan olisi tullut hankkia alkuperätodistukset osoittaakseen, että sen tuotteet ovat sellaista alkuperää, että niihin ei sovelleta etuuskohtelua eli että ne olivat peräisin maasta, johon ei yhteisössä sovelleta edullisempaa tullitariffia.

108 Perusasetuksen 13 artiklan 5 kohdasta ja 14 artiklan 3 kohdasta sekä yhteisön tullikoodeksin 26 artiklan 1 kohdasta seuraa, että yhteisön toimielimet voivat antaa erityisiä säännöksiä niistä asiakirjoista, joita tuojien tulee kyetä esittämään osoittaakseen, että kyseisten tuotteiden alkuperä on sellainen, että siihen ei sovelleta etuuskohtelua. Asianosaiset ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että ennen laajennusasetuksen voimaantuloa tällaista erityistä säännöstä ei ollut annettu.

109 Kantaja väitti lisäksi neuvoston ja komission sitä kiistämättä, että mikäli kyseessä olevien tuotteiden tuojamaassa ei siihen ole voimassa laillista velvollisuutta, alkuperätodistusten hankkiminen sen osoittamiseksi, että tavarat ovat sellaista alkuperää, että niihin ei sovelleta etuuskohtelua, ei ole kansainvälisessä kaupassa yleisesti noudatettava tapa.

110 Neuvosto ja komissio väittävät virheellisesti, että huolellisen toimijan olisi tullut jo ennen tutkimuksen aloittamista hankkia alkuperätodistukset voidakseen tarvittaessa osoittaa kyseisten tuotteiden olevan sellaista alkuperää, että niihin ei sovelleta etuuskohtelua. Toisaalta tällaista huolellisuusvelvoitetta ei voida johtaa alkuperäisestä asetuksesta. Tässä asetuksessa säädetään ainoastaan polkumyyntitullin käyttöönottamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa eikä siinä ole mitään mainintaa tämän tuotteen osien yhteisöön tuomisessa noudatettavista säännöistä eikä myöskään mainintaa siitä, että yhteisön toimielimet valvoisivat tarkemmin sitä, että tätä asetusta ei kierretä tämän tuotteen osien tuonnilla. Tätä velvoitetta ei toisaalta voida johtaa myöskään perusasetuksen antamisesta sikäli kuin siinä annetaan yleisiä säännöksiä polkumyyntitullin laajentamisesta voimassa olevien toimenpiteiden kiertämistä koskeviin tapauksiin. Perusasetuksessa säädetään ainoastaan sellaisen yleisen järjestelmän käyttöönottamisesta, joka koskee polkumyynnillä tapahtuvalta tuonnilta suojautumista, eikä siihen sisälly mitään erityisiä sääntöjä tavaroiden tuonnissa noudatettavien todistuskeinojen osalta. Lisäksi on todettava, että tältä osin perusasetus ei eroa aiemmin voimassa olleesta asetuksesta N:o 2423/88.

111 Vaikka lakisääteistä velvollisuutta alkuperätodistusten esittämiseen ei olekaan, mikään ei näin ollen periaatteessa estä yhteisön toimielimiä vaatimasta hallintotoiminnan tehokkuuteen liittyvistä syistä tuojia esittämään tällaisia asiakirjoja todistaakseen tulli-ilmoituksissaan antamiensa lausuntojen oikeellisuuden, jotta voidaan varmistaa, että perusasetuksen 13 artiklassa ilmaistu tavoite, eli kiertämistapojen vastustaminen, toteutuu.

112 Yhteisön toimielimet eivät voi kuitenkaan rikkomatta perusasetuksen 13 artiklan 2 kohtaa, tulkittuna kuten edellä 88 kohdassa, vaatia alkuperätodistuksia ja hylätä kaiken muun vastaavan näytön, jos ne tietävät tai niiden pitäisi tietää, että jotkut asianomaisista yrityksistä eivät niistä itsestään riippumattomista syistä voi esittää tällaisia todistuksia. Näissä erityisissä olosuhteissa tällainen vaatimus olisi

vastoin oikeusvarmuuden periaatetta ja puolustautumisoikeuksien periaatetta sikäli kuin sen takia oikeusriidassa, jonka seurauksena voidaan määrätä maksu, ei voida esittää näyttöä, että tuota maksua ei voida soveltaa. Tällaisissa erityisissä olosuhteissa kielto esittää muita todisteita vaikuttaisi samoin kuin jos vastaajalta evättäisiin oikeus esittää sitä puoltavia asiakirjoja (ultra posse nemo tenetur).

113 Lisäksi on huomattava, että näissä olosuhteissa tuollaista todistetta koskeva vaatimus on soveltumaton tavoiteltuun päämäärään, eli alkuperäisen tullin kiertämistapojen vastustamiseen, nähden. Sellaisen näytön vaatiminen, jota on mahdotonta hankkia, voi aiheuttaa, että laajennetun tullin soveltaminen ei rajoitu ainoastaan osien tuonteihin, joilla kierretään tätä tullia perusasetuksen 13 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Tämä vaatimus olisi näin ollen myös suhteellisuusperiaatteen vastainen.

114 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa edellä 104—106 kohdassa lyhennelmänä esitetyistä tosiseikoista ilmenee, että kantaja on ilmoittanut yhteisön toimielimille, että sillä ei ollut kyseisten polkupyörän osien alkuperätodistuksia ja että sen oli käytännössä mahdotonta hankkia taannehtivasti ja komission virkamiesten asettamassa määräajassa tällaisia todistuksia tutkimusajankohtana tehtyjen tuontien osalta. Ylimääräisenä seikkana on huomautettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn oikeudenkäynnin kuluessa on ilmennyt, että kantajan oli jopa täydellisen mahdotonta esittää siltä pyydettyjä alkuperätodistuksia. Vastauksensa liitteessä kantaja esitti kyseisten polkupyörän osien alkuperämaana olevien kahden aasialaisen maan kauppakamarien antamat todistukset, joista ilmenee, että alkuperätodistuksia ei anneta kolmen kuukauden jälkeen kyseisten tavaroiden lähettämisestä. Neuvosto tai komission ei kiistänyt tätä seikkaa.

115 Nyt käsiteltävänä olevan tapauksen erityisissä olosuhteissa komission virkamiehet eivät voineet pätevästi vaatia alkuperätodistusten esittämistä vaan heidän

olisi tullut tutkia huolellisesti ja puolueettomasti eikä summaarisesti asiakirjat, jotka kantaja oli heille esittänyt tutkimuksen yhteydessä osoittaakseen tulli-ilmoituksissa antamiensa sellaisten lausuntojen oikeellisuuden, joiden mukaan sen toimesta yhteisöön tuodut polkupyörän osat olivat peräisin muusta maasta kuin Kiinan kansantasavallasta.

116 Näin ollen on tutkittava, ovatko yhteisön toimielimet hylänneet huolellisen ja puolueettoman tutkimisen jälkeen kantajan esittämät asiakirjat riittämättömänä näyttönä.

117 Tältä osin yhteisön toimielimet väittivät ensinnäkin pääosiltaan, että ottaen huomioon esitetyn aineiston laajuuden ja monimutkaisuuden, näitä todisteita ei voitu sellaisenaan hyväksyä, koska niiden perusteella ei voitu suorittaa luotettavaa tarkastusta kohtuullisessa ajassa. Vaikka onkin totta, että menettelyihin polkumyyntiasioissa liittyvät tyypillisesti lyhyet määräajat ja tämän seurauksena lisääntynyt tarve hallintotoiminnan tehokkuuteen, on muistettava, että tässä tapauksessa kantaja ei voinut toimittaa muita, helpommin tarkistettavia vaihtoehtoisia todisteita. Lisäksi, kuten komission 12.11.1996 ja 21.11.1996 päivätyistä kirjeistä ilmenee (ks. edellä 20 ja 24 kohta), on todettava, että kantaja esitti tämän laajan asiakirjaston komission virkamiesten nimenomaisesta pyynnöstä todistaakseen tulli-ilmoitustensa oikeellisuuden. Näin ollen yhteisön toimielimet ovat toimineet väärin tapauksen erityisissä olosuhteissa hylätessään nämä todisteet niiden laajuuden ja monimutkaisuuden vuoksi.

118 Lisäksi pitää paikkansa, että 19.12.1996 päivätyssä kirjeessä, jossa esitettiin tiivistettynä toisen paikan päällä suoritetun tarkastuksen tulokset, komission virkamiehet havaitsivat näissä asiakirjoissa kaksi virheellisyyttä. Tuon kirjeen

mukaan ensinnäkin CBC:n tavarantoimittajien toimittamien osien numerot eivät vastanneet sen käyttämiä osien numeroita toimituksissaan kantajalle ja toiseksi tietyissä tapauksissa sen tavarantoimittajien ilmoittama alkuperämaa ei ollut sama kuin CBC:n laskuissa ilmoitettu. Kantajan toisen paikan päällä suoritetun tarkastuksen yhteydessä esittämistä asiakirjoista ilmenee kuitenkin selitys kaikille näille virheellisyyksille. Kuultuna ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa näistä virheellisyyksistä sekä asiakirjoista, jotka kantajan olisi yhteisön toimielinten mukaan tullut esittää, neuvosto vastasi, että sen mukaan näytön esittäminen kyseisten polkupyörän osien alkuperästä ilman alkuperätodistuksia oli "äärimmäisen vaikeaa". Neuvosto lisäsi istunnossa, että koska polkupyörän osia ei ollut ainoastaan kuljetettu Kiinan kansantasavallan kautta, alkuperätodistusten esittäminen olisi muodostanut ainoan luotettavan todistuskeinon ja kantajan esittämiä asiakirjoja ei olisi voitu hyväksyä riittäväksi näytöksi, vaikka komission virkamiehet eivät olisi havainneet mainittuja virheellisyyksiä.

119 Edellä mainitun perusteella asiassa on osoitettu riittävästi, että yhteisön toimielimet eivät ole tutkineet huolellisesti ja puolueettomasti asiakirjoja, jotka heille on toimitettu. Sellaisissa erityisissä olosuhteissa, joista on kyse nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa, yhteisön toimielimet eivät voineet pätevästi hylätä asiakirjoja ensi näkemältä sillä perusteella, että niillä ei ollut näyttöarvoa, ja vaatia sellaisten todisteiden esittämistä, joita kantajan oli mahdotonta hankkia.

120 Tästä seuraa, että neuvosto on virheellisesti katsonut, että kantaja ei ole näyttänyt, että sen tuomat Kiinan kansantasavallasta tulevat polkupyörän osat, jotka muodostivat vähintään 60 prosenttia kokoonpantavan tuotteen osien kokonaisarvosta, olivat muuta kuin kiinalaista alkuperää. Tämän seurauksena neuvosto on rikkonut perusasetuksen 13 artiklan 2 kohtaa laajentaessaan alkuperäisellä asetuksella käyttöönotetun polkumyyntitullin koskemaan kantajan suorittamia polkupyörän osien tuonteja.

Lopputulos

121 Ilman, että toista kanneperustetta on tarpeen tutkia, laajennusasetuksen 2 artikla on kumottava niiltä osin kuin se koskee kantajaa.

122 Laajennusasetuksen 2 artiklan 3 kohdan nojalla laajennettu tulli on kannettava polkupyörän osien tuonneilta, jotka tulliviranomaiset ovat tutkimuksen aloittamista koskevan asetuksen 2 artiklan mukaisesti kirjanneet tämän jälkimmäisen asetuksen voimaantulosta 20.4.1996 lähtien. Tämän seurauksena ja ottaen huomioon kantajan vaatimukset (ks. edellä 51 kohta) laajennusasetuksen 2 artikla tulee kumota niiltä osin kuin se koskee kantajan toteuttamia olennaisten polkupyörän osien tuonteja aikana, joka alkoi 20.4.1996 ja päättyi 18.4.1997, jolloin 28.1.1998 tehty vapauttamispäätös tuli voimaan.

Oikeudenkäyntikulut

123 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on hävinnyt asian, se on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se on lisäksi velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.

124 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien polkupyörien tuonnissa asetuksella (ETY) N:o 2474/93 käyttöön otetun lopullisen polkumyyntitullin laajentamisesta Kiinan kansantasavallasta peräisin oleviin tiettyihin polkupyörän osiin, ja laajennetun tullin kantamisesta asetuksen (EY) N:o 703/96 mukaisesti kirjatulta tällaiselta tuonnilta 10 päivänä tammikuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 71/97 2 artikla kumotaan niiltä osin kuin se koskee polkupyörien olennaisten osien tuontia, jonka kantaja on toteuttanut 20.4.1996—18.4.1997.**

2) **Neuvosto velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.**

3) **Komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Lenaerts Tiili Azizi

Jaeger Mengozzi

Julistettiin Luxemburgissa 26 päivänä syyskuuta 2000.

H. Jung

kirjaaja

K. Lenaerts

jaoston puheenjohtaja